

No 6.

Af Herr **C. A. Larsson**; *Om ändring i lagens stadganden angående dikning.*

Med åberopande af den motivering, som förekommer uti Lag-Utskottets utlåtande på förra årets riksdag N:o 31, vågar jag härmed vördsamt anhålla, det Riksdagen måtte besluta en författning, rörande dikning, så lydande:

»Med ändring af Byggningsbalkens 4 Kap. 2 §, sådan den lyder i Förordningen den 27 Februari 1858, och 6 Kap. 2 § samt med upphäfvande af 6 Kap. 3 § samma balk, förordnas som följer:

§ 1.

Dike, som hittills tjenat till afledning af vatten från annans mark, skall fortfarande öppet hållas, så att samma mark kan afdikas till fyra fots djup; underhållet åligge den som eger marken, der diket framgår, så vida ej annan är dertill förpligtad eller af ålder hållit diket.

Till sådant dike må en hvar leda nya diken, der det utan skada ske kan. Tarfvas omläggning, utvidgning eller fördjupning af diket, gånge derom som i 4 § sägs.

§ 2.

Delegare i samfäld mark skola afloppsdikey hålla, hvar efter thy, som han del eger i den mark, för hvilken diket göres.

§ 3.

Der grannars åkrar eller odlingsbara egor intill hvarandra ligga och diken dem emellan tarfvas, skall halfva diket af hvarderas jord tagas och af hvardera hållas till den storlek som nödig är.

§ 4.

Mom. 1. Nu vill man för jords odling eller förbättring dike göra: möter annans jord; då må denne ej hindra vattnets aflopp. Kan det ej föras af utan dike och åsämjer dem ej, då skall dikningsskyldigheten fördelas efter thy en hvar af dikningen nytta hemtar. Har den, som nedanför är, af diket mindre gagn än mot kostnad och intrång svarar, varde dikningsskyldigheten för honom i mån deraf jemkad eller ersättning honom lemnad af den eller dem, som i dikningen deltaga, allt efter hvad skäligt pröfvas. Har han ej särdeles nytta af diket, när det anlägges, men finnes det sedan, att han deraf, genom förändradt bruk af jorden, mera gagn vinna kan, varde då dikningsskyldigheten för framtiden i samma mån jemkad.

Mom. 2. Afdikning af kärr eller mosse eller annan vattendränkt mark må ej så ske, att skada genom öfversvämning eller annorledes uppkommer.

§ 5.

Vill man för jords afdikning begagna afloppsdike, som å annans egor efter denna förordnings utfärdande upptaget är, eller utvidga eller fördjupa sådant dike; gånge dermed som om anläggning af nytt dike i 4 § sägs.

§ 6.

Diknings-skyldighet skall så bestämmas, att den mark, för hvilken dikas skall, må kunna torrläggas till 4 fots djup, der det ske kan och ej annorlunda åsämjes.

§ 7.

Uppstår emellan den, som dike tarfvar, och den, genom hvars jord det skall gå, tvist om dikets storlek eller hvar det läggas skall; varde derom så förordnad, att ändamålet af diket med minsta olägenhet för den, genom hvars jord det går, vinnas må.

§ 8.

Jord, som kastas upp ur öppet dike, må ej läggas så, att den kan skada dikets bestånd eller hindra vattnets afrinnande till diket.

Å hvar sida om öppet dike räknas ren till högst 2 fots bredd.

§ 9.

Skall någon, till följd af hvad i § 4 sägs, dike å annans egor göra; då må den, som marken eger, dikningen sjelf besörja mot den ersättning, som skälig pröfvas; vare dock, der han den rätt begagna vill, skyldig att arbetet vid tillsägelse skyndsamt verkställa.

§ 10.

Dike må ej öfver annans egor upptagas, innan den ersättning, som till följd af stadgandet i § 4 utgå bör, blifvit gulden.

§ 11.

Försummar den, som dertill skyldig är, att hålla dike i giltigt stånd och bättrar han ej skyndsamt derå förefunnen brist, då han derom tillsagd varder, ersätte all den skada och förlust, som deraf tillskyndas annan.

§ 12.

Vill någon, utan att sin talan genast till Rätten instämma, hafva fråga pröfvad, som angår dikning, hvaraf annans rätt är beroende, söke hos Konungens befallningshafvande förordnande för landtmätare eller annan lämplig person att vid syn på stället ärendet handlägga och bifoge uppgift å dem, hvilka ega i saken del.

Har sökanden någon till syneman föreslagit och finnes ej förslaget godkänt af öfrige sakegarne, förelägge Konungens Befallningshafvande genom kungörelse, som uppläses från predikstolen i den eller de socknar, hvarinom den ifrågavarande marken är belägen, att inom viss kort tid vid talans för-

lust inkomma med yttrande, huruvida de hafva något att erinra mot förslaget. Yppas ej stridighet derom, varde den föreslagne, der han ej finnes olämplig eller annat laga hinder ej möter, förordnad; i motsatt fall, äfvensom när ej någon blifvit till syneman föreslagen, förordne Konungens Befallningshafvande så som skäligt pröfvas. Den sålunda utsedde synemanen bestämme i samråd med sökanden tid för synen och utfärde till densamma skriftlig kallelse, hvilken skall genom sökandens försorg minst 14 dagar före synen öfrige sakegare delgifvas.

Syneman biträdes af två gode män, hvilka äro antingen ledamöter i egodelningsrätt ellnr skiftesgodemän; och eger syneman att efter eget val gode männen tillkalla.

§ 13.

Uteblifver å den för synen utsatta dagen sökanden, vare frågan förfallen och denne skyldig godtgöra så väl förrättningsmän som öfrige inkallade personer deras resekostnad och tidspillan. Försummar annan kallad sakegare att sig infinna, gånge förrättningen för sig utan hinder deraf.

§ 14.

Om jäf emot syneman eller god man gälle hvad i 31 § af stadgan om skiftesverket i riket den 9 November 1866 i tillämpliga delar stadgas.

§ 15.

Förrättningsmän hafva att undersöka alla de omständigheter, hvilka kunna på frågans afgörande inverka, samt söka mellan sakegarne åstadkomma förening, som skall af dem alla underskrifvas. Kan förening icke åstadkommas, böra förrättningsmännen afgifva utlåtande, hvaruti bestämmes:

- 1:o) Dikets läge och storlek.
- 2:o) Hvarest och huru broar och trummor böra inrättas.
- 3:o) Om dikesjorden bör från egorna bortföras, eller i motsatt fall om godtgörelse till jordegare bör gifvas.
- 4:o) Huru, med afseende å nyttan af dikningsföretaget, kostnaden derför bör beräknas, fördelas eller jemkas.
- 5:o) Huruvida och i hvad mån påfordrad upprensning af dike skall ske.
- 6:o) När dikningen må påbörjas och senast skall vara fullbordad, samt

- 7:o) Huru synekostnaden, hvilken alltid bör af sökanden förskjutas, skall emellan dem, som af dikningen hafva båtnad, fördelas eller eljest utgöras, med mera sådant, som till fullständig utredning hörer och till förebyggande af framtida tvister lända kan.

§ 16.

Stanna syneman och gode männen uti stridiga meningar i de fall, då beslut eller utlåtande af dem meddelas skall, gånge efter hvad de fleste säga. Har hvar sin särskilda mening, gälle synemannens: dock skall hvarderas mening med skälen dertill korteligen i protokollet antecknas.

§ 17.

Finna förrättningsmännen, att frågan rör annan än den, som blifvit kallad eller vid förrättningen eljest är tillstädes, varde förrättningen, för nämnde sakegares inkallande, såsom i 12 § sägs, till annan dag uppskjuten.

§ 18.

Syneman åligger, att, innan han efter förrättningens afslutande från stället afreser, tillhandahålla sakegarne afskrift af det i ärendet förda protokoll jemte förrättningsmännens beslut.

§ 19.

Är sakegare missnöjd med förrättningen, har han att inom 30 dagar från dess afslutande till rätten instämma sin talan, vid påföljd att beslutet eljest anses hafva emot honom vunnit laga kraft, hvarom underrättelse skall i protokollet meddelas.

Förening, som enligt § 15 blifvit träffad, må genast till verkställighet befordras.»

C. A. Larsson,
från Östergötland.